

Vacaturemonitor
Doktersassistenten en
Praktijkondersteuners (POH)
2013-2

11e meting juni 2013

Opdrachtgever: Stichting Sociaal Fonds Huisartsenzorg (SSFH)

**Willem van der Windt
Elsbeth Arnold**

Utrecht, juli 2013

Kiwa Carity is hét kennis- en expertisecentrum in het hart van de zorg. Wij willen de Nederlandse zorgsector optimaal informeren, adviseren en ondersteunen en daarmee bijdragen aan een goede sturing en kwaliteit van de zorg. Uitgangspunten zijn: objectiviteit, gedegenheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid.

Kiwa Carity wortelt in de basis en heeft een sterke verbinding met de top van de zorg. Door die unieke sleutelpositie zijn wij bij uitstek in staat om actief bij te dragen aan de ontwikkeling van het landelijke beleid en ontwikkelingen in het veld. Wij ondersteunen onze klanten in hun streven de doeltreffendheid, doelmatigheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg te verbeteren.

© Kiwa Carity, Utrecht, juli 2013. Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Kiwa Carity.

Publicatie van cijfers en/of tekst uit dit werk als toelichting of ondersteuning bij wetenschappelijke artikelen, boeken of scripties, is toegestaan mits daarbij geen sprake is van commerciële doeleinden en voor zover de bron duidelijk wordt vermeld.

Indien het werk bedoeld is voor openbare publicaties dan mag dat zonder schriftelijke toestemming louter in zijn geheel en zonder enige toevoeging of weglating openbaar gemaakt worden.

® Carity is een wettig gedeponeerd dienst- en warenmerk.

Uitgever

Kiwa Carity
Ptolemaeuslaan 900, 3528 BV Utrecht
Postbus 85200, 3508 AE Utrecht
Telefoon 030 - 2345 678
Fax 030 - 2345 677
info.carity@kiwa.nl

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	3
	Overzicht van tabellen en figuren	4
1	Samenvatting	5
2	Inleiding	7
3	De opzet van de monitor	9
3.1	De centrale vraag	9
3.2	De deelnemers aan het onderzoek	9
3.3	De respons en representativiteit	10
4	De vacaturegraad	13
4.1	Inleiding	13
4.2	De vacaturegraad bij dokterassistenten	13
4.2.1	De meting van juni 2013	13
4.2.2	Het absolute aantal vacatures bij doktersassistenten per regio	14
4.2.3	De ontwikkeling van het vacaturepercentage	14
4.3	De vacaturegraad bij praktijkondersteuners in juni 2013	15
4.4	Een vergelijking met andere beroepen	16
5	Het vervullen van vacatures	17
5.1	Inleiding	17
5.2	Doktersassistenten	17
5.2.1	De vervallen vacatures	17
5.2.2	Duur van het openstaan van vacatures	18
5.3	De Praktijkondersteuners Huisartsen	20
6	Wie vervullen de vacatures?	21
6.1	De dokterassistenten	21
6.2	De praktijkondersteuners	23
7	De trend bij doktersassistenten	25
Bijlage 1	Vragenlijst	27
Bijlage 2	Uitkomsten in absolute aantallen en FTE's	29
Bijlage 3	Vergelijking vacaturegraad tussen "type" deelnemer.	32

Overzicht van tabellen en figuren:

Tabellen

Tabel 3.1 Het aantal aan de vacaturemeting deelnemende organisaties naar regio meting juni 2013	10
Tabel 3.2 De respons naar categorie respondenten	10
Tabel 4.1 Het percentage vacatures (vacaturegraad) bij doktersassistenten naar soort praktijk en regio..	13
Tabel 4.2 Raming van het aantal werkzame doktersassistenten in de drie huisartsenvoorzieningen en het aantal vacatures in juni 2013.....	14
Tabel 4.3 De vacaturegraad van praktijkondersteuners in juni 2013.....	16
Tabel 5.1 Het % in de afgelopen vier maanden vervallen vacatures bij doktersassistenten	17
Tabel 5.2 De redenen voor het vervallen van vacatures	18
Tabel 5.3 Het gemiddeld aantal dagen dat het opvullen van vacature duurt naar regio	18
Tabel 5.4 De reden van het vervallen van een vacature in de afgelopen drie maanden	20
Tabel 5.5 Gemiddeld aantal dagen voordat een vacature is vervuld,	20
Tabel 6.1 Herkomst van personen op de ingevulde vacature in % (laatste kwartaal)	22
Tabel 6.2 Herkomst van personen op de ingevulde vacature over de laatste drie metingen (in %)	22
Tabel 6.3 Het percentage door gediplomeerde doktersassistenten vervulde vacatures	23
Tabel 6.4 De herkomst van POH's in %	23

Figuren

Figuur 4.1 Het voortschrijdende gemiddelde vacaturegraad naar regio in % (a).....	15
Figuur 4.2 Het voortschrijdende gemiddelde vacaturegraad naar regio in % (b).....	15
Figuur 5.1 De gemiddelde duur van het opvullen van een vacature voor doktersassistente (juni 2013)	19
Figuur 5.2 De gemiddelde duur van het opvullen van vacatures in de sector Zorg en Welzijn en economie breed 2006-2013 (in dagen).....	19
Figuur 6.1 Herkomst van personen op de ingevulde vacature in %	21
Figuur 6.2 De herkomst van POH's in %	24
Figuur 7.1 Het percentage vacatures voor doktersassistenten en de gemiddelde duur in dagen van het vervullen van vacatures.....	25
Figuur 7.2 Leerlingen in de doktersassistentenopleiding MBO naar verblijfsjaar	26

1 Samenvatting

Vindt er een ombuiging in de dalende trend in het percentage openstaande vacatures bij doktersassistenten plaats? Traditioneel is het percentage openstaande vacatures bij doktersassistenten in juni lager dan in andere maanden. Ook nu ligt het percentage met 3,6% (640 vacatures) lager dan de 3,7% van maart, maar hoger dan de 2,8% van juni vorig jaar. De volgende meting zal moeten uitwijzen of er sprake is van een trendbreuk en het percentage openstaande vacatures dat sinds de eerste meting van februari 2010 gedaald is, gaat stijgen

Dit blijkt uit de recente meting van de Vacaturemonitor Doktersassistenten en Praktijkondersteuners waaraan 495 huisartsenpraktijken, huisartsenposten en gezondheidscentra deelnamen. De respons bedraagt 15%. Dat is niet zo hoog, maar de deelnemers blijken wel representatief. Voor het eerst is er ook gevraagd naar vacatures bij praktijkondersteuners huisartsenzorg (POH). De vraagstelling richt ze nu op personeel in loondienst. Bij een volgende meting zal ook aandacht besteed worden aan ZZP-ers en detachering.

De uitkomsten bij doktersassistenten

Het aantal openstaande vacatures voor doktersassistenten liep terug van 660 in maart 2013 naar 640 in juni 2013. Het percentage vacatures is met 3,6% ruim hoger dan het gemiddelde in de zorgsector van 1,0%. De tijd die gemiddeld nodig is om een vacature voor een doktersassistent te vervullen nam af en bedraagt nu 62 dagen. Dat is het gevolg van het op dit moment grotere aanbod van doktersassistenten, niet alleen uit het MBO, maar ook vanuit andere zorgorganisaties.

Huisartsenpraktijken kampen met het hoogste percentage openstaande vacatures (4,6%), huisartsenposten met 2,6% en gezondheidscentra met 0,9% kennen minder problemen. Ook regionaal zijn er verschillen. Noordwest en Oost zijn de regio's met de hoogste vacaturegraad; Noord en Midden kennen de laagste. Kijken we naar de ontwikkeling in de tijd dan zien we dat de regio's Noord, Oost en Noordwest een zelfde dalende trend in het percentage vacatures laten zien als landelijk het geval is. De regio's Zuidoost en West laten in het laatste kwartaal juist een daling zien.

Een kwart van de in het afgelopen vier maanden openstaande vacatures kwam te vervallen doordat reeds werkzame doktersassistenten hun uren uitbreidden of door invallers en waarnemers.

Driekwart van de resterende vacatures werd door doktersassistenten van buitenaf opgevuld. 46% was afkomstig van een andere huisartsenvoorziening, 26% kwam vanaf de schoolbanken (11% had eerder bij de nieuwe werkgever stage gelopen), 16% werkte daarvoor bij een andere zorginstelling.

Weliswaar kostte het meer tijd om een vacature te vervullen, maar veel meer dan in het verleden kon men wel een gediplomeerde doktersassistent aan trekken.

Weliswaar is er sprake van een licht dalende trend in het percentage vacatures voor doktersassistenten, of deze doorzet is de vraag. In 2012 nam de instroom in de opleiding tot doktersassistent na een jarenlange stijging af. Dit betekent dat het aanbod vanuit de schoolbanken over een paar jaar krappert zal worden.

De uitkomsten bij de praktijkondersteuners

Bij de POH's beschikken we nog over slechts één meting. Het percentage openstaande vacatures ligt bij de POH's met 4,3% hoger dan bij de doktersassistenten (3,6%). Vooral de regio Noordwest heeft met problemen te kampen (9,6%). De gemiddelde duur die het opvullen van een vacature de afgelopen vier maanden vergde was tweemaal zo hoog dan bij doktersassistenten (125 dagen tegen 63).

De meerderheid van de nieuw aangetrokken POH's is afkomstig van een andere zorginstelling of huisartsenvoorziening.

2 Inleiding

Voor een goed functionerende huisartsvoorziening is ondersteuning essentieel. Doktersassistenten en praktijkondersteuners spelen hierbij een belangrijke rol. Als hun vacatures niet snel en goed op te vullen zijn komt de huisartsenzorg onder druk te staan.

Een monitor die meet hoeveel vacatures er zijn en hoeveel er al dan niet vervuld worden geeft een beeld van de reikwijdte van het probleem en inzicht in waar het zich voordoet. Met periodieke metingen heeft men op systematische wijze een permanente vinger aan de pols van de arbeidsmarkt voor doktersassistenten en praktijkondersteuners. De uitkomsten kunnen dan aanleiding zijn om verdere stappen te ondernemen.

Bij door Prismant uitgevoerde arbeidsmarktonderzoek naar doktersassistenten (De arbeidsmarkt van doktersassistenten, 2009) werd vastgesteld dat een actuele meting over de situatie op de arbeidsmarkt ontbreekt. In dat rapport wordt het volgende geconcludeerd: 'Een vacaturemeting is onontbeerlijk. Aan de hand van een eenvoudige geregionaliseerde periodieke vacaturemeting is het mogelijk om een goede indicatie van krapte op de arbeidsmarkt te krijgen. De ontwikkeling van de duur dat vacatures open staan geeft een beeld van het toe- of afnemen van de problematiek van de personeelsvoorziening. Zo'n onderzoek kan uitgevoerd worden aan de hand van een beperkt aantal vragen (vergelijkbaar met het CBS onderzoek naar vacatures).'

De opdrachtgevers van het voornoemde onderzoek wilden graag in deze leemte voorzien. Kiwa Prismant kreeg daarom opdracht de voorliggende Vacaturemonitor Doktersassistenten uit te werken. Na tien metingen zijn daar nu ook de praktijkondersteuners aan toegevoegd. Inmiddels is de rol van opdrachtgever sinds maart 2013 overgenomen door de Stichting Sociaal Fonds Huisartsenzorg (SSFH). De meting die nu plaats vond is voor de doktersassistenten inmiddels de elfde in de reeks.

De opzet van de rapportage is als volgt. In hoofdstuk 3 schetsen wij de opzet van de monitor. In hoofdstuk 4 besteden we aandacht aan de vacaturegraad. De vervulling van eerdere vacatures komt in hoofdstuk 5 aan de orde. In hoofdstuk 6 laten we zien wie die vacatures vervuld hebben. In hoofdstuk 7 blikken we kort vooruit. We bekijken de trend in de ontwikkeling van het aantal vacatures en verkennen het verwachte aanbod van personeel uit de opleidingen.

Wij danken de deelnemers van de begeleidingscommissie onder leiding van mevr. L. van Amsterdam voor hun opbouwende commentaar bij het tot stand komen van deze rapportage. Verder maakten mevr. S. Kooij (LHV), de heer J. Sax van der Weijden (NVDA) en mevrouw C. Vedder/ I. Kuilder/S. Duvekot (NVvPO) deel uit van de begeleidingscommissie voor deze rapportage.

3 De opzet van de monitor

In dit hoofdstuk gaan we kort in op de vraagstelling van het onderzoek, de benadering van de deelnemers en de gerealiseerde respons.

3.1 De centrale vraag

De centrale vraag voor deze monitor is:

Welke ontwikkeling zien we bij de vacatures voor doktersassistenten en praktijkondersteuners in de huisartsenzorg?

De volgende (sub)vragen komen daarbij aan de orde te komen:

- *Hoeveel vacatures zijn er op het meetmoment?*
- *Neemt het aantal ten opzichte van eerdere metingen toe of af?*
- *Zijn er regionale verschillen in de aantallen vacatures en de moeite die het kost om ze te vervullen?*
- *Hoe worden de vacatures vervuld?*

Deze Vacaturemonitor is bedoeld om periodiek, drie maal per jaar, een antwoord op deze vragen te krijgen.

3.2 De deelnemers aan het onderzoek

De beantwoording van de vragen is op de volgende wijze aangepakt. Elke vier maanden worden via een Internetvragenlijst zo veel mogelijk huisartsenvoorzieningen (praktijken, huisartsenposten en gezondheidscentra) benaderd en bevroegd. De gestelde vragen zijn te vinden in Bijlage 1.

Om regionale verschillen op de arbeidsmarkt aan te kunnen geven is er voor gekozen om zo veel mogelijk respondenten te benaderen. Aan de respondenten wordt via de Internetvragenlijst een vijftal vragen voorgelegd over vacatures bij doktersassistenten en sinds juni 2013 ook praktijkondersteuners. De invultijd vergt ongeveer vijf minuten.

Bij dit soort onderzoek via Internet kan een lage respons een probleem zijn. Daarom is het van belang dat de opdrachtgever(s) het belang van het onderzoek aan de respondenten benadruken. Verder belonen we de deelnemers aan het onderzoek. Als dank voor deelname ontvangt men elk kwartaal een A4-tje met de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek. Daarin kan men bijvoorbeeld de situatie in de eigen regio met het landelijk beeld vergelijken.

De respondenten zijn leden van de LHV, de Huisartsenposten en de (Eerste Lijn) Gezondheidscentra. De gegevens zijn zodanig verwerkt dat ze niet naar individuele praktijken te herleiden zijn. Daarmee is de anonimiteit van de respondenten gewaarborgd.

Bij de rapportage wordt de regio indeling van de LHV aangehouden. De opdrachtgevers zorgden voor een actueel bestand met emailadressen (LHV, huisartsenposten en LVG) en een uitnodigende en stimulerende begeleidende brief van de opdrachtgevers.

Na overleg met de Werkgroep is besloten om jaarlijks drie metingen uit te voeren: in februari, juni en oktober. Daarmee wordt voldoende rekening gehouden met seizoensinvloeden. Deze fre-

quentie van meten zorgt er tevens voor dat er in voldoende mate een vinger aan de pols gehouden wordt.

Het aantal deelnemers naar soort organisatie en regio bij de laatste meting is te zien in Tabel 3.1.

Tabel 3.1 Het aantal aan de vacaturemeting deelnemende organisaties naar regio meting juni 2013

	Huisartsenposten	Huisartsenpraktijken	Gezondheidscentra
Noordwest	3	60	3
West	5	71	2
Zuidwest	3	72	0
Zuidoost	2	67	3
Oost	5	80	0
Noord	3	61	1
Midden	2	48	4
Landelijk juni '13	23	459	13
Landelijk maart '13	23	593	18
Landelijk oktober '12	26	556	14
Landelijk juni '12	24	623	13
Landelijk februari '12	22	657	18

3.3 De respons en representativiteit

De respons en het responspercentage naar soort voorziening is te zien in Tabel 3.2. De huisartsenposten en de gezondheidscentra laten in de huidige meting een respons van respectievelijk 46 en 20% zien, de leden van de LHV komen op 14%. De verhoudingsgewijs hoge respons in de voorlaatste meting is vooral veroorzaakt door een forse opschoning en daarmee reductie van het aantal te benaderen organisaties. Het absolute aantal deelnemers nam wel af.

Tabel 3.2 De respons naar categorie respondenten

	In bestand	Deelnemers juni '13	Deelnemers maart '13	Deelnemers oktober '12	Deelnemers juni '12	Deelnemers februari '12
Huisartsenposten	50	23 (46%)	23 (46%)	26 (42%)	24 (39%)	22 (35%)
Huisartsenpraktijken	3227	459 (14%)	593 (18%)	556 (10%)	623 (11%)	657 (11%)
Gezondheidscentra ¹	65	13 (20%)	18 (28%)	15 (25%)	14 (23%)	18 (30%)

Gezien de omvang van de non-respons is het denkbaar dat zich een bias voordoet. Zo is het denkbaar dat praktijken die met veel vacatures te maken hebben vaker aan het onderzoek deelnemen dan degenen die met weinig of geen vacatures geconfronteerd worden.

Er zijn twee manieren om er achter te komen of er sprake is van een dergelijk effect. De eerste is degene die niet meegedaan hebben aan het onderzoek als nog benaderen en vragen om toch deel te nemen. Doorgaans is dit een lastig traject dat al snel tot irritaties bij de potentiële respon-

¹ Het gaat om centra waar de medewerkers in loondienst zijn.

dent kan leiden. Bovendien is het veel werk om alsnog de voor statistische uitspraken benodigde aantallen te verkrijgen.

De tweede weg is om na te gaan in andere bestanden of de groep deelnemers in het onderhavige onderzoek op essentiële onderdelen afwijkt van de totale populatie. Uit eerder onderzoek (Verijdt en van der Windt, 2009) beschikken we over gegevens over in praktijken werkzame doktersassistenten. Uit dat onderzoek, met gegevens afkomstig uit het deelnemersbestand van PGGM, kwam naar voren dat 23% van de eind 2009 werkzame doktersassistenten in huisartsenvoorzieningen het voorafgaande jaar in dienst was gekomen. In het onderhavige onderzoek hebben we niet direct hetzelfde gegeven beschikbaar. Wel hebben we in de metingen tot nu toe gevonden dat steeds rond 7% van de arbeidsplaatsen voor doktersassistenten de afgelopen vier maanden als vacature vervuld zijn (zie hoofdstuk 5). Op jaarbasis zou dat om 22% gaan. Hoewel zoals gesteld de gegevens niet direct vergelijkbaar zijn (ander tijdstip, andere populatie, andere vraagstelling) zijn er bij een globale benadering geen aanwijzingen dat in het onderhavige onderzoek praktijken met veel vacatures oververtegenwoordigd zouden zijn.

Uit recentere gegevens van PGGM over 2011 blijkt dat deze verhoudingen niet veranderd zijn.

Ook wanneer we kijken naar het verschil tussen respondenten die volledig deelnamen aan de drie metingen en de respondenten die gedeeltelijk hebben meegedaan, geeft dat geen aanwijzingen voor een oververtegenwoordiging van praktijken met veel vacatures. Kijken we naar de vacaturegraad, de belangrijkste variabele in dit onderzoek, dan is te zien dat deelnemers die aan alle drie de metingen deelnamen niet per definitie met een hogere vacaturegraad te maken hebben. In Bijlage 3 kunt u deze analyse terugvinden.

We concluderen dat de lage respons geen invloed heeft op de representativiteit waar het gaat om het aantal vacatures. We hebben geen aanwijzingen om aan te nemen dat de deelnemende organisaties op andere aspecten van het voorkomen van vacatures wel zouden afwijken.

4 De vacaturegraad

4.1 Inleiding

De vacaturegraad berekenen we door het aantal openstaande vacatures bij de functie van doktersassistent of praktijkondersteuners per 1 juni 2013 te delen door het aantal werkzamen in de aan het onderzoek deelnemende organisaties.

De absolute aantallen zijn te vinden in Bijlage 2. Daar zijn ook de gegevens in FTE's te vinden. We presenteren in dit hoofdstuk steeds alleen de gegevens in personen.

We gaan eerst in op de vacaturegraad bij de doktersassistenten per juni 2013. Daarna besteden we aandacht aan de trendmatige ontwikkeling. Vervolgens komende praktijkondersteuners aan bod.

4.2 De vacaturegraad bij dokterassistenten

4.2.1 De meting van juni 2013

Tabel 4.1 laat de uitkomsten naar soort voorziening en regio zien. Landelijk is de vacaturegraad met 3,6% licht gedaald ten opzichte van de vorige meting. Ten opzichte van de meting in juni 2012 valt de vacaturegraad echter hoger uit. Destijds bedroeg de vacaturegraad 2,8%. Figuur 7.1 laat zien dat de meting in juni traditioneel laag scoort. Gecorrigeerd voor seizoensinvloeden is er nu dus sprake van een lichte stijging.

Tabel 4.1 Het percentage vacatures (vacaturegraad) bij doktersassistenten naar soort praktijk en regio

	Huis- artsen- posten	Huis- artsen- praktij- ken	Ge- zond- heids- centra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	1,1	7,6	0,0	4,7	5,1	5,2	2,1	5,7
West	2,0	5,9	7,7	3,7	3,9	3,3	4,4	6,1
Zuidwest	7,3	2,2	-	4,2	3,8	3,7	3,9	4,9
Zuidoost	0,0	1,8	0,0	1,3	4,2	3,1	3,9	2,2
Oost	4,8	5,7	-	5,3	5,0	3,0	1,8	4,1
Noord	0,0	5,2	0,0	2,4	2,1	1,1	1,0	2,9
Midden	2,9	4,3	0,0	3,4	1,8	0,7	3,1	4,2
Landelijk juni '13	2,6	4,6	0,9	3,6				
Landelijk maart '13	2,0	5,0	1,7		3,7			
Landelijk oktober '12	2,3	3,6	0,7			2,9		
Landelijk juni '12	1,6	3,8	0,9				2,8	
Landelijk februari '12	4,1	4,7	2,0					4,3

De vacaturegraad is, evenals in voorgaande metingen, met 4,6% het hoogst bij de huisartsenpraktijken. Bij de huisartsenposten is de vacaturegraad 2,6%. Binnen de gezondheidscentra is de vacaturegraad het laagst met 0,9%.

Wanneer we de regionale verschillen bekijken dan is in Tabel 4.1 te zien dat het hoogste percentage openstaande vacatures zich nog steeds voordoet in regio's Noordwest en Oost.

4.2.2 Het absolute aantal vacatures bij doktersassistenten per regio

Om een idee te krijgen van de orde van grootte in absolute aantallen vacatures per regio hebben we een raming gemaakt van het aantal werkzame doktersassistenten per regio. Deze is wat betreft huisartsenpraktijken opgebouwd uit PGGM-gegevens uit het Arbeidsmarktonderzoek uit 2009 en wat betreft de gezondheidscentra en huisartsenposten gebaseerd op het gemiddeld aantal werkzame doktersassistenten per type voorziening uit dit onderzoek. Vervolgens zijn de gevonden percentages openstaande vacatures hierop toegepast.

Tabel 4.2 Raming van het aantal werkzame doktersassistenten in de drie huisartsenvoorzieningen en het aantal vacatures in juni 2013

	Werkzaam	Vacatures
Noordwest	3500	170
West	2800	100
Zuidwest	2700	110
Zuidoost	2700	40
Oost	2400	130
Noord	2500	60
Midden	1700	60
Totaal	17900	640

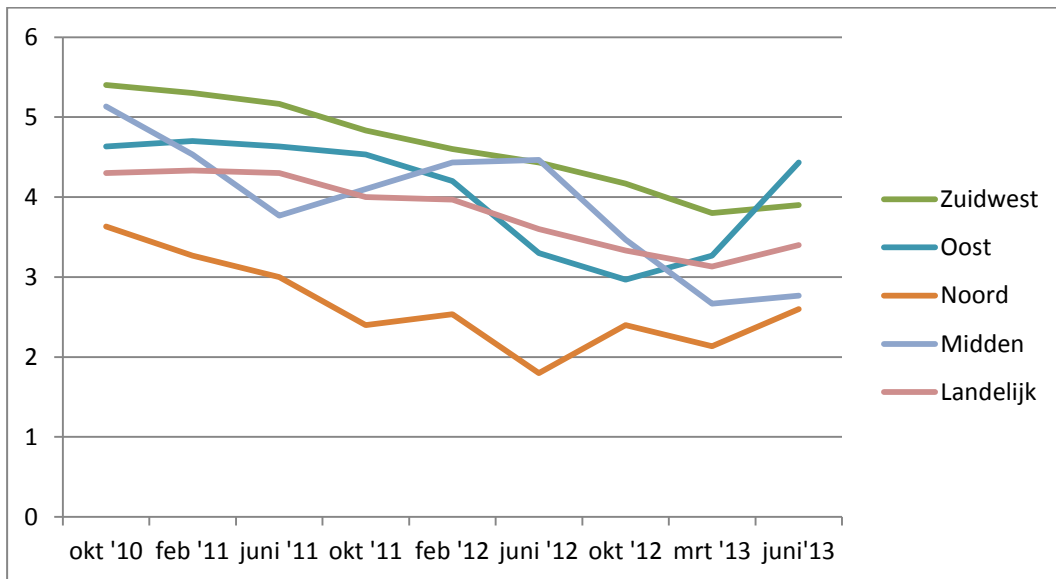
Van de totaal 640 vacatures vinden we de meesten terug in de regio Noordwest, namelijk 170. De regio Midden kent niet zo veel vacatures, maar daar zijn ook niet zo veel doktersassistenten werkzaam.

4.2.3 De ontwikkeling van het vacaturepercentage

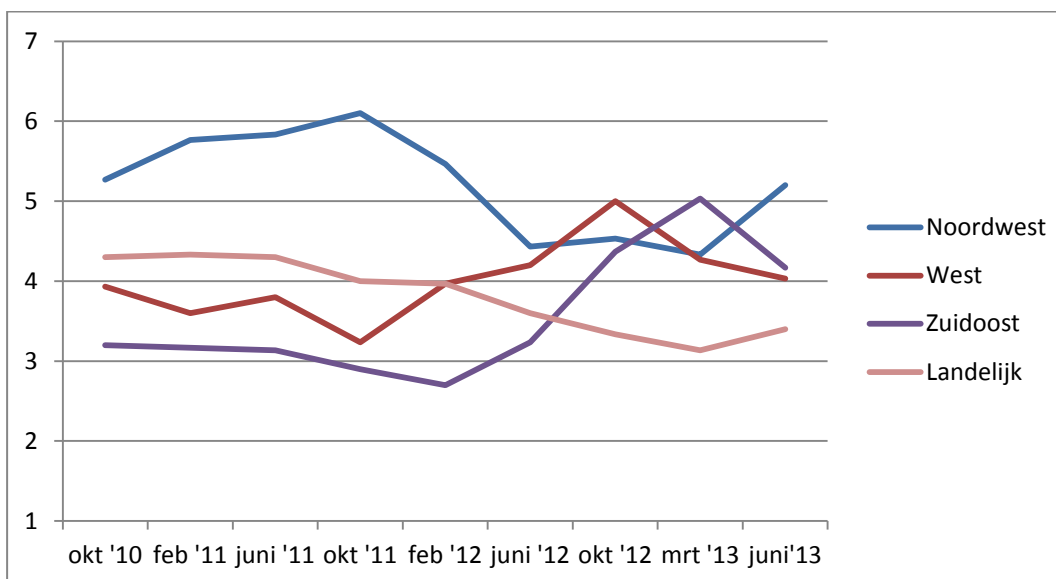
Wat is de trend in de regio's? Zijn er verschillen in de ontwikkeling van het aandeel vacatures? Uit de gegevens van Tabel 4.1 kunnen we dat niet direct afleiden. Er is soms sprake van een wat grillig verloop. Omdat we inmiddels elf metingen achter de rug hebben kunnen we een voortschrijdend gemiddelde van het percentage vacatures maken. Zo "neutraliseren" we uitschieters vanwege een gering aantal waarnemingen. We berekenen dit voortschrijdend gemiddelde door voor elk tijdstip het gemiddelde van de laatste drie metingen te berekenen. Hiermee neutraliseren we ook eventuele seizoensinvloeden.

Figuur 4.1 en Figuur 4.2 laten zien dat het landelijk voortschrijdend gemiddelde een geleidelijke daling laat zien, maar vanaf medio 2012 aan het stijgen is. De regio's Noord, Oost en Zuidwest laten een vrijwel zelfde ontwikkeling zien: een dalende trend met een stijging bij de laatste meting. De uitkomsten van de regio's zijn in twee figuren weergegeven omdat anders de onderlinge verschillen niet meer te zien zijn. Elke figuur bevat dus andere regio's. Een sterk afwijkende ontwikkeling zien we in de regio's West en Zuidoost. Daar is al een jaar lang sprake van een stijgende vacaturegraad, maar laat de meest recente uitkomst een daling zien. In de regio's Noordwest en Midden is er na een tijdelijke stijging ook weer sprake van een dalende trend. In Noordwest zien we recent weer een stijging.

Figuur 4.1 Het voortschrijdende gemiddelde vacaturegraad naar regio in % (a)

Figuur 4.2 Het voortschrijdende gemiddelde vacaturegraad naar regio in % (b)

4.3 De vacaturegraad bij praktijkondersteuners in juni 2013

De vacaturegraad bij de praktijkondersteuners bedraagt in juni 2013 4,3%. Dat is iets hoger dan bij de doktersassistenten die op 3,6% uitkomen. Tabel 4.3 laat zien dat dezelfde regio's als bij de doktersassistenten hoge vacaturepercentages kennen: namelijk de regio's Noordwest en Oost, daarna volgen West, Midden en Zuidwest.

Het percentage openstaande vacatures in Noordwest is ook verhoudingsgewijs wel erg hoog.

Weliswaar dienen de regionale gegevens met voorzichtigheid gebruikt te worden, omdat het om een eerste meting gaat, maar de verschillen tussen de regio's zijn wel groot.

Tabel 4.3 De vacaturegraad van praktijkondersteuners in juni 2013

	Totaal juni '13
Noordwest	9,3
West	5,7
Zuidwest	4,3
Zuidoost	1,2
Oost	6,3
Noord	1,5
Midden	4,6
Landelijk juni '13	4,3
Huisartsenposten	0
Huisartsenpraktijken	4,5
Gezondheidscentra	5,0

Huisartsenpraktijken en gezondheidscentra hebben in vrijwel gelijke mate met de vacatureproblematiek van POH's te maken. In de huisartsenposten komen POH's verhoudingsgewijs minder vaak voor en vallen er dus weinig vacatures.

4.4 Een vergelijking met andere beroepen

Is het percentage vacatures bij doktersassistenten en praktijkondersteuners hoog? Economie breed bedraagt de meest recente vacaturegraad 1,4% (CBS Statline 1e kwartaal 2013). Voor de sector Zorg en Welzijn bedroeg dat percentage op dat moment zelfs maar 1,2%.

Hoewel de meting van het CBS niet helemaal vergelijkbaar is met die van dit onderzoek, geeft de orde van grootte van het verschil wel aan dat de vacatureproblematiek bij doktersassistenten en praktijkondersteuners meer dan gemiddeld (op de arbeidsmarkt) speelt.

Op de arbeidsmarkt van doktersassistenten en praktijkondersteuners is er derhalve sprake van meer dynamiek dan elders. De personeelsvoorziening vraagt dus verhoudingsgewijs meer tijd en energie.

5 Het vervullen van vacatures

5.1 Inleiding

De vacatures die ontstaan kunnen op verschillende wijzen weer verdwijnen. De meest voorkomende is dat er iemand anders aangetrokken wordt. Over wie er aangetrokken wordt gaat het volgende hoofdstuk. Daarnaast kan de vacature opgelost worden door anderen meer te laten werken of soms door het werk anders te organiseren.

In de periode maart 2013-juni 2013 is bij doktersassistenten, met 211 vervulde vacatures, meer nieuw personeel aangenomen in vergelijking met de meting van een jaar eerder (Bijlage 2 Tabel B 2.3), toen er 201 werden vervuld. Voor POH's kunnen we dit niet aangeven vanwege het feit dat het een eerste meting betreft.

We gaan nu eerst in op de uitkomsten van de doktersassistenten. Daarna komen de POH's aan bod.

5.2 Doktersassistenten

5.2.1 De vervallen vacatures

Tabel 5.1 laat zien dat 24% van de in het afgelopen kwartaal opengestelde vacatures zijn ingevuld op een andere wijze dan door het aannemen van een nieuwe medewerker.

Tabel 5.1 Het % in de afgelopen vier maanden vervallen vacatures bij doktersassistenten

	Huis- artsen- posten	Huis- artsen- praktij- ken	Ge- zond- heids- centra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	37,5	26,7	0,0	28,0	25,7	24,2	25,0	25,5
West	21,1	26,7	0,0	22,9	20,8	14,3	23,5	19,1
Zuidwest	0,0	20,0	-	11,1	32,6	10,0	15,8	19,6
Zuidoost	46,2	22,2	0,0	29,3	27,9	11,5	33,3	21,4
Oost	43,5	25,0	-	31,3	26,3	21,9	16,2	22,0
Noord	0,0	30,8	-	20,3	23,1	6,3	15,9	16,7
Midden	0,0	25,0	0,0	15,2	25,0	30,8	17,6	11,6
Landelijk juni '13	22,3	25,9	0,0	24,1				
Landelijk maart '13	16,1	27,8	29,6		25,9			
Landelijk oktober '12	2,1	23,2	11,1			17,2		
Landelijk juni '12	6,3	27,1	54,2				23,3	
Landelijk februari '12	7,5	25,2	5,9					19,5

Doktersassistenten werken vaak in deeltijd (Verijdt en van der Windt, 2009). Dit geeft de mogelijkheid om andere assistenten te vragen meer uren te gaan werken als er gaten opgevuld moeten worden. Navraag leert dat 38% van de vervallen vacatures op deze manier wordt ingevuld (Tabel 5.2). Maar ook door invallers / waarnemers i.v.m. ziekte of zwangerschap worden de vrijgekomen uren overgenomen (17%). In een kwart van de gevallen vormt herstel van ziekte of beëindiging van zwangerschapsverlof de oplossing.

Tabel 5.2 De redenen voor het vervallen van vacatures²

	Aantal	%
Uitbreiding uren reeds werkzame DA('s)	11	38
Uitbreiding uren andere medewerker(s) bijv.: POH	2	7
Invallers / waarneming i.v.m. ziekte of zwangerschap	5	17
Herstel zieke of zwangerschapsverlof voorbij	7	24
Stagiaire in dienst genomen	4	14
Totaal	29	100

5.2.2 Duur van het openstaan van vacatures

Het gemiddeld aantal dagen dat het duurt om een vacature te vervullen geeft een indicatie van de moeite die het heeft gekost. In Tabel 5.3 is te zien hoe lang het gemiddeld duurt om een vacature op te vullen. Landelijk gezien duurt het gemiddeld 62 dagen om een vacature op te vullen. Dit is een daling ten opzichte van voorgaande metingen, maar een vergelijkbaar niveau als dat van juni 2012.

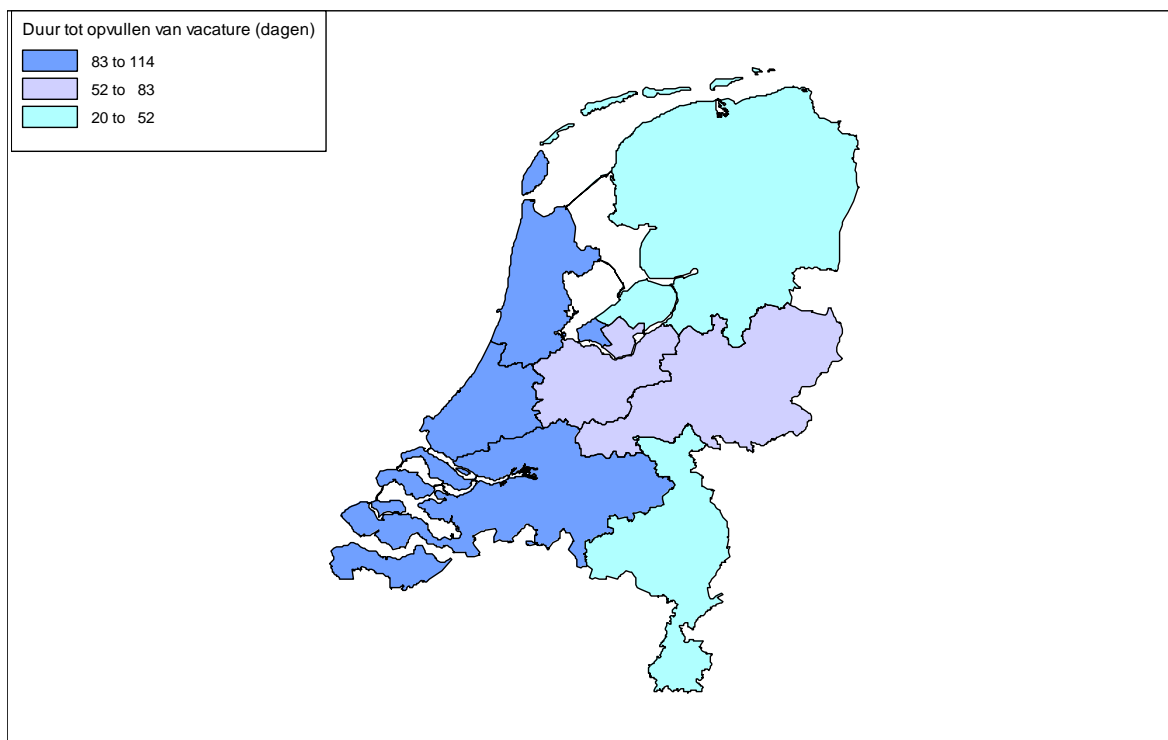
Regionaal zijn er aanmerkelijke verschillen in de gemiddelde duur van het opvullen van vacatures. Het is niet zo dat in stedelijke gebieden de duur van vervullen per definitie meer tijd kost. In de regio Zuidwest duurt het, met gemiddeld 114 dagen, het langst voordat een vacature is opgevuld, maar de regio Noordwest scoort met 101 dagen ook hoog evenals de regio West. De andere regio's scoren op of onder het gemiddelde.

Tabel 5.3 Het gemiddeld aantal dagen dat het opvullen van vacature duurt naar regio

	Huis- artsen- posten	Huis- artsen- praktij- ken	Ge- zond- heids- centra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	24	155	0	101	146	136	53	97
West	49	144	122	90	65	77	94	131
Zuidwest	152	76	-	114	98	108	95	92
Zuidoost	0	29	0	21	88	69	115	48
Oost	94	55	-	66	105	73	43	99
Noord	0	59	-	34	61	41	20	61
Midden	61	65	0	61	41	20	52	67
Landelijk juni '13	50	70	24	62				
Landelijk maart '13	81	92	40		85			
Landelijk oktober '12	85	84	22			80		
Landelijk juni '12	36	83	73				65	
Landelijk februari '12	81	93	46					86

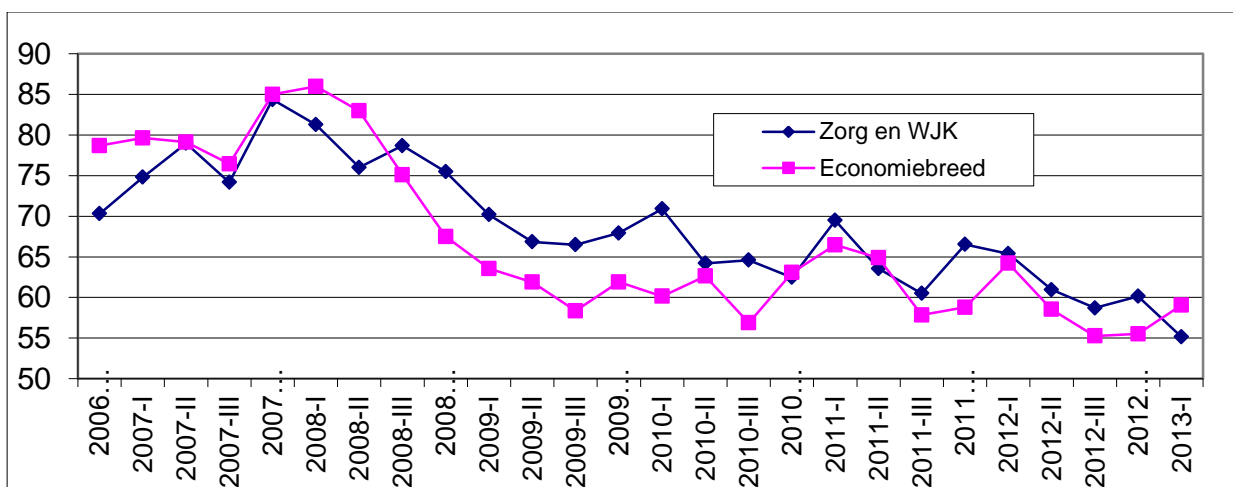
² In de vraagstelling was ook een categorie anders opgenomen. Een deel van de antwoorden vormden geen verklaring voor de vraag, het overig deel kon ondergebracht worden bij de voorgeprogrammeerde categorieën.

Figuur 5.1 De gemiddelde duur van het opvullen van een vacature voor doktersassistente (juni 2013)

Met gemiddeld 62 dagen ligt het vervullen van een vacature voor doktersassistente net boven het gemiddelde van alle vacatures economie breed. Voor de sector Zorg en Welzijn (zie Figuur 5.2) geldt dat voor het eerst sinds jaren het vervullen van een vacature gemiddeld minder tijd kost dan economie breed.

Figuur 5.2 De gemiddelde duur van het opvullen van vacatures in de sector Zorg en Welzijn en economie breed 2006-2013 (in dagen)

Bron: CBS Statline

5.3 De Praktijkondersteuners Huisartsen

Bij de praktijkondersteuners vervallen maar weinig vacatures. In de periode februari-juni 2013 kwam slechts 3% te vervallen. Bij de doktersassistenten bedraagt dit percentage 24. De reden van het vervallen is in de meeste gevallen dat reeds werkzame praktijkondersteuners meer gaan werken. Overigens gaat het dus om kleine absolute aantallen zoals Tabel 5.4 laat zien.

Tabel 5.4 De reden van het vervallen van een vacature in de afgelopen drie maanden

	Aantal	%
Uitbreiding uren reeds werkzame POH('s)	5	83
Uitbreiding uren andere medewerker(s) bijv.: DA	1	17
Invallers / waarneming i.v.m. ziekte of zwangerschap	0	0
Herstel zieke of zwangerschapsverlof voorbij	0	0
Stagiaire in dienst genomen	0	0
Totaal	6	100

Met een gemiddelde duur van 125 dagen voor het vervullen van een vacature scoren de POH's erg hoog. Bij doktersassistenten bedraagt de gemiddelde duur de helft.

Tabel 5.5 Gemiddeld aantal dagen voordat een vacature is vervuld,

	Totaal juni '13
Noordwest	156
West	104
Zuidwest	97
Zuidoost	81
Oost	108
Noord	243
Midden	243
Landelijk juni '13	125

De hoge waarde van het aantal dagen bij de POH's dat het gemiddeld kost om een vacature te vervullen wordt veroorzaakt doordat er de afgelopen maanden verhoudingsgewijs weinig vacatures vervuld zijn. Bij doktersassistenten ligt de verhouding vervulde vacatures in de afgelopen drie maanden ten opzichte van het aantal openstaande vacatures aanmerkelijk hoger. Dat leidt tot een lagere gemiddelde duur van het vervullen.

6 Wie vervullen de vacatures?

De omvang van het aantal bestaande vacatures is uiteraard interessant, maar minstens zo interessant is de wijze waarop vacatures vervuld zijn. Waar degenen vandaan komen die de vacatures vervullen is onder meer van belang in verband met wervingsactiviteiten en de positionering als werkgever.

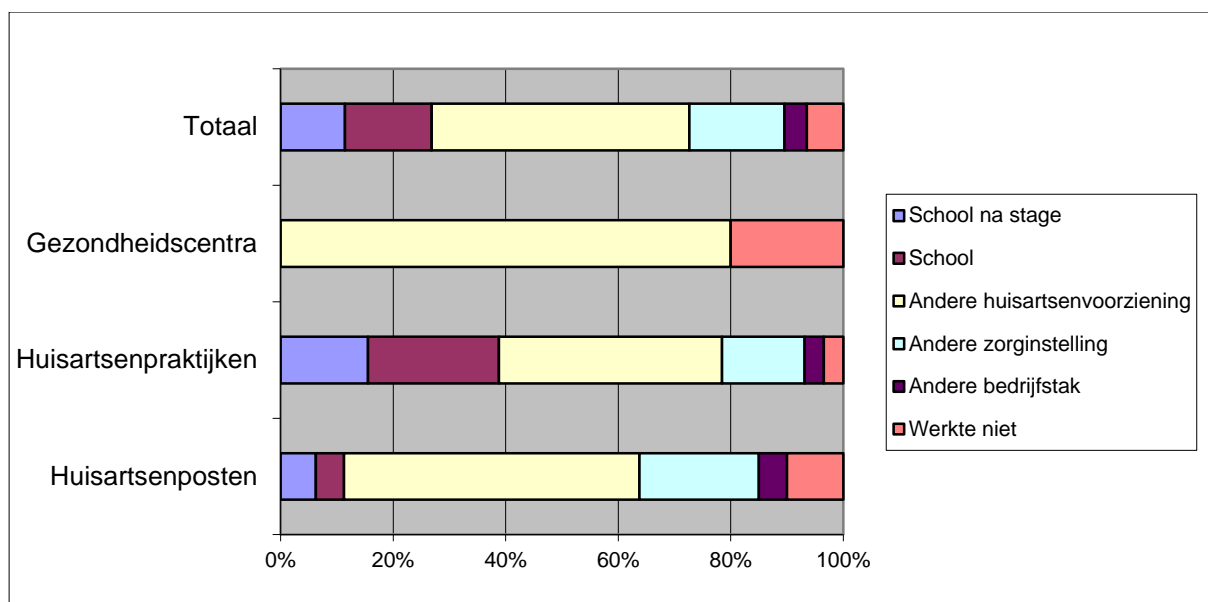
Ook hier besteden we eerst aandacht aan de doktersassistenten en daarna aan de POH's.

6.1 De dokterassistenten

In Figuur 6.1 en Tabel 6.1 laten we zien door wie de vacatures voor doktersassistent van de afgelopen vier maanden zijn opgevuld. 26% van de nieuwe medewerkers komt van de schoolbanken (waarvan 11% na een eerdere stage en 15% zonder eerdere stage) en 46% komt van een andere huisartsenvoorziening. Andere zorginstellingen zijn in 17% van de gevallen leverancier.

In het noorden van het land worden relatief vaak schoolverlaters aangetrokken nadat ze eerder een stage hadden gelopen bij dezelfde werkgever. Dit geldt in mindere mate ook voor de regio Noordwest

Figuur 6.1 Herkomst van personen op de ingevulde vacature in %

Het aantrekkingspatroon varieert naar soort voorziening. Evenals voorgaande metingen trekken met name huisartsenposten veel nieuwe medewerkers uit andere huisartsenvoorzieningen en andere zorginstellingen aan. Gezondheidscentra trekken veel personeel aan vanuit andere huisartsenvoorzieningen en huisartsenpraktijken trekken juist veel schoolverlaters aan (zie Figuur 6.1). In minder dan de helft van de gevallen liep de schoolverlater eerder stage bij de huidige werkgever.

Tabel 6.1 Herkomst van personen op de ingevulde vacature in % (laatste kwartaal)

	School		Andere huisartsen-voorziening	Andere zorg-instelling	Andere bedrijfstak	Werkte niet	Totaal
	Na eerdere stage	Zonder eerdere stage					
Noordwest	28	6	33	17	11	6	100
West	0	7	63	22	4	4	100
Zuidwest	13	19	44	13	0	13	100
Zuidoost	10	28	31	14	0	17	100
Oost	9	17	46	15	4	9	100
Noord	22	11	48	13	5	0	100
Midden	4	18	50	25	4	0	100
Landelijk juni '13	11	15	46	17	4	6	100
Landelijk maart '13	12	17	46	13	6	6	100
Landelijk oktober '12	14	16	45	17	4	5	99
Landelijk juni '12	16	13	41	20	2	4	97
Landelijk februari '12	13	11	42	23	5	5	99

De herkomst kan zoals we eerder zagen enige seizoensinvloed ondervinden. Ook toevalsfactoren kunnen een rol spelen. Tabel 6.2 geeft om die reden nogmaals de percentages weer zoals gemeten over de laatste drie metingen, dus gecorrigeerd voor seizoensinvloeden. In de regio west is de concurrentie tussen huisartsenvoorzieningen het grootst: 53% van de nieuw aange trokken medewerkers is afkomstige van een andere huisartsenvoorziening.

Tabel 6.2 Herkomst van personen op de ingevulde vacature over de laatste drie metingen (in %)

	School		Andere huisartsen-voorziening	Andere zorg-instelling	Andere bedrijfstak	Werkte niet	Totaal
	Na eerdere stage	Zonder eerdere stage					
Noordwest	17	10	41	11	10	11	100
West	8	14	53	21	2	2	100
Zuidwest	12	24	36	14	4	8	99
Zuidoost	15	18	44	10	3	10	100
Oost	7	17	45	22	2	7	100
Noord	23	10	39	8	8	3	92
Midden	5	21	49	21	2	2	100
Landelijk juni '13	12	16	45	15	4	6	98

Van de nieuwe medewerkers is 86% in het bezit van specifiek het diploma voor doktersassistent (Tabel 6.3). Ook een jaar geleden werd vrijwel dit percentage bereikt. Kijken we naar de regio's dan is te zien dat met name de regio Noord een relatief laag percentage gediplomeerden aantrekt. Voor de regio Oost geldt hetzelfde. Dit hangt waarschijnlijk samen met het relatief hoge aantal vacatures in deze regio.

Overigens veel van degenen die aangetrokken worden zonder diploma zijn daar wel voor in opleiding en hebben al een medische achtergrond bv. een verpleegkunde opleiding. Verder speelt

dat een opleiding buiten het dagonderwijs om vaak een relatief grote investering vraagt voor een individuele werknemer. In zo'n geval neemt de werkgever dat geheel of gedeeltelijk voor zijn rekening.

Tabel 6.3 Het percentage door gediplomeerde doktersassistenten vervulde vacatures

	Huis- artsen- posten	Huis- artsen- praktij- ken	Ge- zond- heids- centra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	100	100	80	94	92	88	80	66
West	91	100	100	96	95	70	82	87
Zuidwest	100	-	88	94	97	67	81	76
Zuidoost	100	100	29	83	90	91	100	79
Oost	94	-	62	85	83	72	81	66
Noord	63	-	90	74	90	87	84	100
Midden	80	100	100	89	97	72	93	84
Landelijk juni '13	87	100	83	86				
Landelijk maart '13	93	100	83		92			
Landelijk oktober '12	79	100	67			78		
Landelijk juni '12	89	100	75				85	
Landelijk februari '12	81	94	73					79

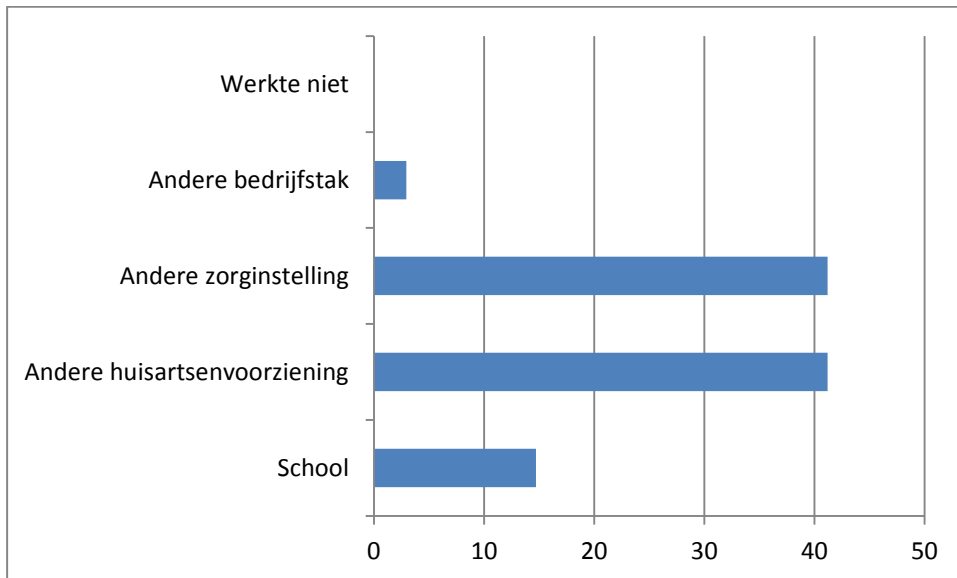
6.2 De praktijkondersteuners

De nieuw aangetrokken POH's komen verhoudingsgewijs veel uit andere zorginstellingen of andere huisartsenvoorziening (Tabel 6.4). 15% is direct uit de schoolbanken afkomstig.

Tabel 6.4 De herkomst van POH's in %

School	15
Andere huisartsenvoorziening	41
Andere zorginstelling	41
Andere bedrijfstak	3
Werkte niet	0
Totaal	100
N=	34

Figuur 6.2 De herkomst van POH's in %

Van de nieuw aangetrokken POH's in huisartsenpraktijken is 70% gediplomeerd bij in diensttreding. Bij de gezondheidscentra is dat 100%. Overigens veel van degenen die aangetrokken worden zonder diploma zijn daar wel voor in opleiding en hebben al een medische achtergrond bv. een verpleegkunde opleiding. Verder speelt dat een opleiding buiten het dagonderwijs om vaak een relatief grote investering vraagt voor een individuele werknemer. In zo'n geval neemt de werkgever dat geheel of gedeeltelijk voor zijn rekening.

7 De trend bij doktersassistenten

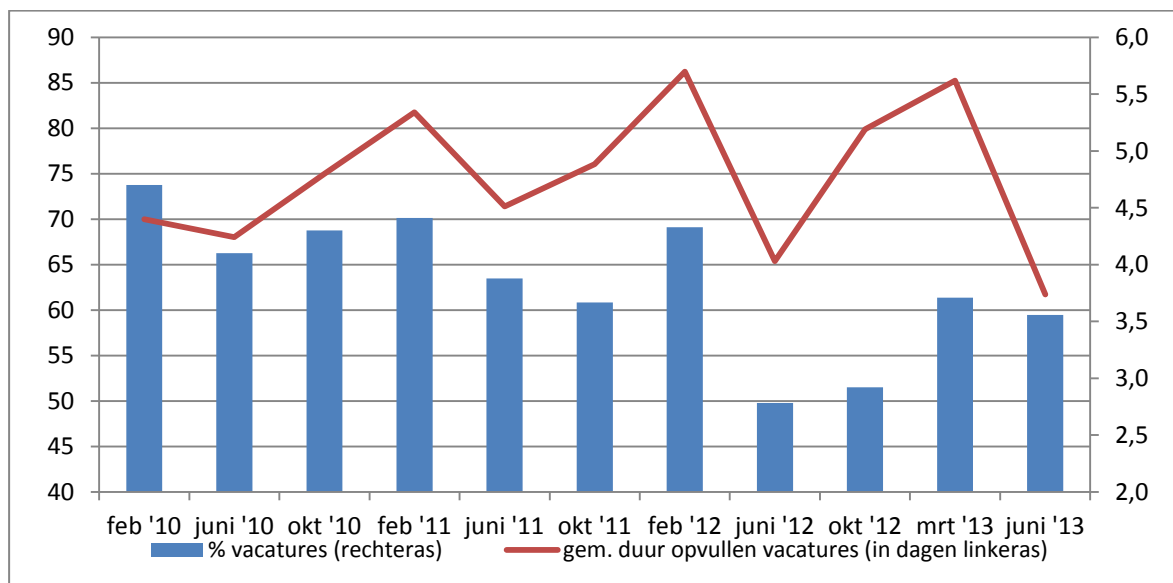
In dit hoofdstuk gaan we beknopt na welke trends we bij doktersassistenten kunnen onderscheiden. Voor POH's is dat (nog) niet mogelijk vanwege het feit dat er sprake is van één meting.

In juni 2013 is het percentage vacatures bij doktersassistenten gedaald tot 3,6 (zie Figuur 7.1). Dat is lager dan bij de start van de metingen in februari 2010 (4,7%), maar hoger dan de afgelopen twee metingen van juni en oktober 2012 (nog geen 3%).

De gemiddelde tijd die nodig was om een vacature te vervullen is de afgelopen periode fors afgenomen tot 62 dagen. Bij de meting in maart 2013 bedroeg deze nog gemiddeld 85 dagen en in de laatste juni maand 2012 65 dagen.

De vraag rijst of er sprake is van een ombuiging van de dalende trend of dat er eenmalig sprake is van wat meer vacatures en moeite om deze op te vullen. Een volgende meting zal dit moeten uitwijzen. Het lijkt er op dat zowel de vraag naar doktersassistenten, als het aanbod in het laatste kwartaal op een hoger dan gebruikelijk niveau lagen.

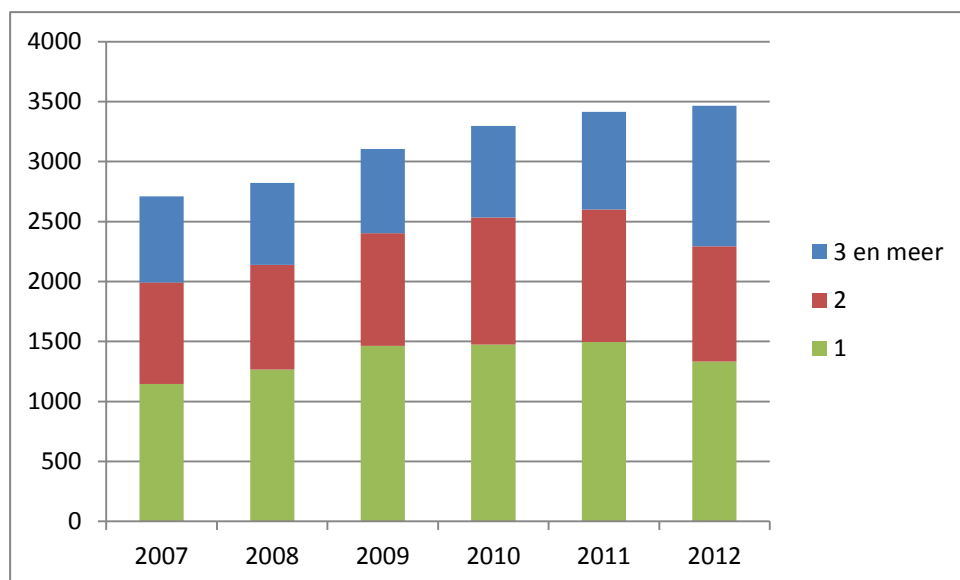
Figuur 7.1 Het percentage vacatures voor doktersassistenten en de gemiddelde duur in dagen van het vervullen van vacatures

Hoe zijn de vooruitzichten in het aanbod?

Over het gehele jaar bezien, wordt ongeveer 35% van de vervulde vacatures bezet door leerlingen die de opleiding tot doktersassistent afgerond hebben (zie Hoofdstuk 6). Figuur 7.2 laat zien dat het aantal eerste jaars leerlingen vanaf 2009 wat afvlakt en in 2012 voor het eerst is afgenomen. Dit betekent dat de jaarlijkse toename in het aantal diplomabehalers vanaf medio 2012 niet verder groeit en in 2015 gaat dalen. Aangezien onbekend is hoe de vraag naar doktersassistenten zich gaat ontwikkelen is niet te beoordelen of dit een zorgwekkende ontwikkeling is. Daarvoor is nader onderzoek nodig.

Figuur 7.2 Leerlingen³ in de doktersassistentenopleiding MBO naar verblijfsjaar

Bron: DUO/Cfi

³ Voltijds BOL en BBL. In 2012 zijn er relatief veel personen in het derde of hogere verblijfsjaar. Dit lijkt een administratieve achtergrond te hebben.

Bijlage 1 Vragenlijst

In de vragenlijst komen de volgende vragen aan de orde:

- Hoeveel doktersassistenten zijn bij u in loondienst (aantal en FTE's)?
- Hoeveel vacatures (functies) heeft u op dit moment? Om hoeveel FTE's gaat het?
- Hoeveel vacatures voor doktersassistent heeft u de afgelopen vier maanden vervuld? En zijn er vacatures komen te vervallen? Wat is daarvan de reden?
- Door wie zijn de vacatures opgevuld?

De nieuwe medewerker komt vanuit één van de volgende situaties:

- Heeft geen diploma doktersassistent en
- Heeft wel een diploma en
 - Komt van school (met of zonder stage bij deze werkgever)
 - Komt vanuit een andere huisartsenzorginstelling
 - Komt vanuit een andere zorginstelling
 - Komt vanuit een andere bedrijfstaking
 - Werkte hiervoor niet
- De vacature is vervallen

(In de vraagstelling wordt tevens meegenomen of men al een functie als doktersassistent vervulde).

- Hoeveel POH's zijn bij u in loondienst (aantal en FTE's)?
- Hoeveel vacatures (functies) heeft u op dit moment? Om hoeveel FTE's gaat het?
- Hoeveel vacatures voor POH's heeft u de afgelopen vier maanden vervuld? En zijn er vacatures komen te vervallen? Wat is daarvan de reden?
- Door wie zijn de vacatures opgevuld?

De nieuwe medewerker komt vanuit één van de volgende situaties:

- Heeft geen diploma POH en
- Heeft wel een diploma en
 - Komt van school (met of zonder stage bij deze werkgever)
 - Komt vanuit een andere huisartsenzorginstelling
 - Komt vanuit een andere zorginstelling
 - Komt vanuit een andere bedrijfstaking
 - Werkte hiervoor niet
- De vacature is vervallen

(In de vraagstelling wordt tevens meegenomen of men al een functie als POH vervulde).

Met de antwoorden op deze vragen stellen wij deze rapportage op waarin aan de volgende onderdelen aandacht besteed wordt:

- Hoe ontwikkelt het aantal vacatures voor doktersassistenten zich landelijk, regionaal en naar soort voorziening?
- Hoe ontwikkelt zich de duur dat een vacature openstaat?
Dit kan door het aantal vervulde en openstaande vacatures met elkaar in verband te brengen (Statline CBS, 2009 e.v).
- Hoe verhoudt de vacaturesituatie bij doktersassistenten zich met andere beroepen?
We maken hierbij een vergelijking met CBS gegevens over alle beroepsgroepen in ons land.
- Hoe worden de vacatures opgevuld?

Belangrijk is of men gediplomeerden aantrekt of niet. Verder is van belang wat de achtergrond van de nieuwe medewerkers is: komt men van een andere praktijk of net uit de schoolbanken. Dit geeft een aardige actueel beeld van het aanbod op de arbeidsmarkt.

Bijlage 2 Uitkomsten in absolute aantallen en FTE's

Doktersassistenten

Tabel B 2.1 laat het aantal openstaande vacatures bij de functie van doktersassistent per 1 maart 2013 zien. Bij de in totaal 634 respondenten was er sprake van in totaal 130 vacatures die in maart 2013 openstonden. Hiervan waren er 25 bij de huisartsenposten, 5 bij de gezondheidscentra en 100 bij huisartsenpraktijken.

Tabel B 2.1 Het aantal openstaande vacatures naar regio en voorziening maart 2013

	Huisartsenposten	Huisartsenpraktijken	Gezondheidscentra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	1	14	0	15	25	28	13	28
West	6	13	1	20	18	19	30	41
Zuidwest	10	5	.	15	20	24	25	31
Zuidoost	0	5	0	5	18	13	17	13
Oost	10	15	.	25	29	15	11	26
Noord	0	13	0	13	12	5	6	15
Midden	6	8	0	14	8	3	6	21
Landelijk juni '13	33	73	1	107				
Landelijk maart '13	25	100	5		130			
Landelijk oktober '12	32	73	2			107		
Landelijk juni '12	22	83	3				108	
Landelijk februari '12	49	120	6					175

Het aantal gemeten vacatures laat in de metingen van februari en maart een jaarlijkse piek zien.

Tabel B 2.2 laat zien hoeveel FTE's met de vacatures gemoeid zijn. Totaal gaat het om 65,3 FTE; 8,5 FTE staan open bij de huisartsenposten, 3,2 in de gezondheidscentra en 53,7 bij de huisartsenpraktijken.

Tabel B 2.2 Het aantal openstaande vacatures in FTE's per 1 maart 2013

	Huisartsenposten	Huisartsen- praktijken	Gezond- heidscentra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	0,6	7,9	0,0	8,5	11,1	7,9	19,2	14,6
West	1,3	8,3	0,9	10,5	8,2	14,3	12,6	16,3
Zuidwest	3,6	3,3	.	6,9	9,9	6,7	11,1	8,1
Zuidoost	0,0	1,2	0,0	1,2	13,9	7,7	4,2	11,6
Oost	2,2	13,0	.	15,3	6,5	2,2	4,0	6,5
Noord	0,0	6,8	0,0	6,8	5,0	1,8	3,6	8,0
Midden	0,0	3,6	0,0	3,6	65,3	0,0	0,0	0,0
Landelijk juni '13	7,8	44,0	0,9	52,7				
Landelijk maart '13	8,5	53,7	3,2		65,3			
Landelijk oktober '12	12,4	41,6	1,4			55,4		
Landelijk juni '12	5,1	55,6	1,5				62,2	
Landelijk februari '12	13,2	62,4	2,7					78,3

Om een beeld te krijgen van de relatieve omvang van de problematiek en om vergelijkingen in de tijd te maken is het zinvol om de vacaturegraad te presenteren. De vacaturegraad is het aantal vacatures t.o.v. het aantal werkzaam, uitgedrukt in FTE's is dit gegeven te vinden in Tabel B 2.3.

Tabel B 2.3 Het aantal vervulde vacatures (en voorgaande perioden) naar regio en type huisartsen-voorziening

	Huisartsenposten	Huisartsen- praktijken	Gezond- heidscentra	Totaal juni '13	Totaal mrt '13	Totaal okt '12	Totaal juni '12	Totaal feb '12
Noordwest	5	11	2	18	26	25	30	35
West	15	11	1	27	42	30	39	38
Zuidwest	8	8	-	16	31	27	32	41
Zuidoost	7	21	1	29	31	23	18	33
Oost	13	33	-	46	42	25	31	32
Noord	20	27	0	47	30	15	37	30
Midden	12	15	1	28	30	18	14	38
Landelijk juni '13	80	126	5	211				
Landelijk maart '13	47	166	19		232			
Landelijk oktober '12	46	106	11			163		
Landelijk juni '12	75	121	5				201	
Landelijk februari '12	74	157	16					247

Pratijkondersteuners Huisartsenzorg

Tabel B 2.4 Het aantal vacatures bij POH (personen)

	Huisartsenposten	Huisartsen- praktijken	Gezond- heidscentra	Totaal juni '13
Noordwest	0	9	0	9
West	0	6	0	6
Zuidwest	0	4	.	4
Zuidoost	0	2	0	2
Oost	0	8	.	8
Noord	0	2	0	2
Midden	0	2	2	4
Landelijk juni '13	0	33	2	35

Tabel B 2.5 Het aantal vacatures bij POH (FTE)

	Huisartsenposten	Huisartsen- praktijken	Gezond- heidscentra	Totaal juni '13
Noordwest	0,0	3,8	0,0	3,8
West	0,0	2,7	0,0	2,7
Zuidwest	0,0	1,0	.	1,0
Zuidoost	0,0	0,5	0,0	0,5
Oost	0,0	4,1	.	4,1
Noord	0,0	0,4	0,0	0,4
Midden	0,0	16,4	0,6	17,0
Landelijk juni '13	0,0	28,9	0,6	29,5

Tabel B 2.6 het aantal vervulde vacatures in het afgelopen vier maanden

	Huisartsenposten	Huisartsen- praktijken	Gezond- heidscentra	Totaal juni '13
Noordwest	0	7	0	7
West	0	7	0	7
Zuidwest	0	5	-	5
Zuidoost	1	2	0	3
Oost	0	9	-	9
Noord	0	1	0	1
Midden	0	2	0	2
Landelijk juni '13	1	33	0	34

Bijlage 3 Vergelijking vacaturegraad tussen “type” deelnemer.

In hoofdstuk drie kwam al aan bod dat een mogelijke vertekening van de gegevens kan optreden doordat praktijken met vacatureproblematiek vaker aan het onderzoek deelnemen dan praktijken die hier minder mee te kampen hebben. Een (indirecte) vergelijking met gegevens uit eerder onderzoek, van het aantal vacatures dat op jaarbasis wordt opgevuld, laat zien dat er geen aanwijzingen zijn voor een oververtegenwoordiging van praktijken met veel vacatures.

Daarnaast is gekeken naar ‘type’ deelnemer. Ook voor deelnemers die het gehele jaar 2010 hebben deelgenomen kan gelden dat men vaker vacatures heeft dan deelnemers die een of twee keer hebben deelgenomen. In onderstaande tabel is de vacaturegraad naar ‘type’ deelnemer weergegeven. In het totaal bezien valt de vacaturegraad bij ‘incidentele’ deelnemers, met een 4,5%, hoger uit ten opzichte van de 4,1% bij de deelnemers die aan alle drie metingen hebben meegedaan.

Tabel B 3.1 De vacaturegraad naar ‘type’ deelnemer over het jaar 2010

	Totaal	Deelname gehele jaar	Deelname 1 of 2 keer
Huisartsenposten	3,0	3,7	2,2
Huisartsenpraktijken	5,2	4,8	5,4
Gezondheidscentra	2,1	1,6	2,8
Noordwest	4,7	3,4	5,9
West	3,8	3,6	3,9
Zuidwest	5,5	5,5	5,5
Zuidoost	4,3	4,6	4,0
Oost	4,3	3,7	4,8
Noord	3,3	3,0	3,7
Midden	5,1	6,7	4,4
Totaal	4,3	4,1	4,5